

Konstnärernas Riksorganisation.

Växel/Office: +46 8 54 54 20 80
Hornsgatan 103, SE-117 28 Stockholm,
Sweden, www.kro.se

Till Finansdepartementet

Skatte- och tullavdelningen

Fi 2020/05159

Stockholm den 19 mars 2021

Yttrande över PM Frivillig skattskyldighet för mervärdesskatt vid uthyrning av lokaler

Konstnärernas Riksorganisation (KRO) avstyrker införande av sådan frivillig skattskyldighet vid uthyrning av lokaler som diskuteras i rubricerade promemoria. KRO ser inga fördelar för KRO och dess medlemmar, ej heller ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Tvärtom skulle en sådan diskuterad förändring medföra ett stort antal nackdelar, i huvudsak enligt följande.

En förutsättning för att hyresvärden skall välja frivillig skattskyldighet, är att kostnaden kan övervältras på hyresgästen, vilket innebär en omedelbar och för framtiden bestående högre reell hyra för samtliga de hyresgäster som inte har avdragsrätt för moms. Fastighetsägarnas standardhyreskontrakt för lokal utgår också från att hyresvärden erhåller kompensation för tillkommande verkliga kostnader, t. ex drift och underhåll, myndighetskrav, skatter, avgifter och allt annat oförutsett. Så gott som alla lokalhyreskontrakt på marknaden är upprättade på, eller formulerade utifrån, Fastighetsägarnas standardhyreskontrakt, där hela konstruktionen förutsätter att alla tänkbara eventuella kostnadsökningar skall övervältras på hyresgästerna.

KRO:s erfarenhet bland våra medlemmar, är att s. k ”dold mervärdesskatt” i realiteten inte förekommer i den omfattning som promemorian utgår ifrån. Det är i praktiken ovanligt att hyresvärdar laborerar med sådana ersättningar. Den diskuterade förändringen skulle även i

detta perspektiv innebära en högre reell hyra vilken inte skulle kompenseras av något slags dold skatt idag.

Resonemanget om större utbud och därav följande lägre pris (hyra) stämmer inte vad avser hyresmarknaden i dess helhet. Det totala utbudet på lokalmarknaden påverkas inte, eftersom det inte föreligger någon skillnad i lokaltyper beroende på huruvida moms debiteras eller ej.

För det fall, och i den omfattning som, förändringen ändå skulle påverka marknadspriset på lokaler (hyran), skulle påverkan gå i motsatta riktningar vad avser orter och storstäder med omnejd där "lokalbristen" är som störst, kontra mindre orter och glesbygd med mindre brist. Förändringen skulle alltså medföra (ännu) högre hyra i storstäder, men möjligen lägre hyra i vissa glesbygder. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv skulle detta förstärka den pågående gentrifieringsprocessen. Sett ur konstnärers och andra småföretagares perspektiv, kan det på sikt medföra att konstnärer m. fl. trängs ut från storstadsområdena alternativt helt försvinner. En sådan förlust torde inte kunna kompenseras av de konstnärer som är aktiva inom glesbygd, eftersom samhällets behov av konst mm torde föreligga för hela Sveriges befolkning, oavsett tätort eller glesbygd.

Ur KRO:s perspektiv skulle förändringen medföra en särskilt stor olikformighet mellan att äga eller hyra för just våra medlemmar, eftersom konstnärer typiskt sett inte har råd att äga sina lokaler utan är hänvisade till att hyra dem. Detta gäller oavsett i vad mån den enskilda konstnären är "kommersiellt framgångsrik", eftersom konstnärer typiskt sett har svårare att belåna sin verksamhet och därmed få banklån än andra hyresgästgrupper.

Detta remissvar har utarbetats av verksamhetschef Eva Månsson och förbundsjurist Katarina Renman Claesson.

Stockholm dag som ovan

För Konstnärernas Riksorganisation (KRO)

Eva Månsson

Katarina Renman Claesson